

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ВІСНИК ІНСТИТУТУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Збірник наукових праць

Серія:

Філософія
Педагогіка
Психологія

ВИПУСК 11

Київ
2010

Вісник Інституту розвитку дитини. Вип. 11. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: Збірник наукових праць. – Київ: Видавництво Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, 2010. – 177 с.

Фахове видання затверджене президією ВАК України 2010 року (Постанова №1-05/2 від 10 березня 2010 р., філософські, психологічні науки та № 1-05/4 від 26 травня 2010 р., педагогічні науки).

Редакційна колегія:

Андрущенко В.П. – член-кореспондент НАН України, академік НАПН України, доктор філософських наук, професор (голова)

Андрущенко Т.І. – доктор філософських наук, професор

Бех В.П. – доктор філософських наук, професор

Бондар В.І. – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Борисова З.Н. – доктор педагогічних наук, професор

Булах І.С. – доктор психологічних наук, професор

Вашкевич В.М. – доктор філософських наук, професор

Вільчковський Е.С. – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Вовк Л.П. – доктор педагогічних наук, професор

Волинка Г.І. – доктор філософських наук, професор

Гузій Н.В. – доктор педагогічних наук, професор

Загарницька І.І. – кандидат філософських наук, доцент (заступник голови)

Закович М.М. – доктор філософських наук, професор

Кононко О.Л. – доктор психологічних наук, професор

Кузьменко В.У. – доктор психологічних наук, професор

Пироженко Т.О. – доктор психологічних наук, професор

Пов'якель Н.І. – доктор психологічних наук, професор

Предборська І.М. – доктор філософських наук, професор

Приходько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор

Розова Т.В. – доктор філософських наук, професор

Синьов В.М. – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Фомичова Л.І. – доктор психологічних наук, професор

Ярошенко О.Г. – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Редакція:

Кочубей Н.В. – доктор філософських наук

Левінець Н.В. – кандидат педагогічних наук

Руденко І. М. – кандидат психологічних наук

Адреса редакції: 04141, Київ, вул. Автозаводська, 47,
тел/факс 044 463 92 10; E-mail: visnuk_ird@ukr.net

Рекомендовано до друку Вченою Радою Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (протокол № 2 від 23 вересня 2010 р.).

Реєстраційне свідоцтво № 14704-3675P, серія KB

ЗМІСТ

Філософія

Андрущенко Т. Романтизм та діалектика естетичного.....	5
Гуненко Д. Державне управління підприємництвом і мораль.....	13
Загарницька І. Дошкільна освіта в контексті пріоритетів державної освітньої політики України.....	20
Івченко О. Проблема людини у філософії і політології.....	28
Покась В. Соціальний захист дітей в інтернатних закладах.....	35

Педагогіка

Андрушкевич Ф. Проблеми впровадження освітніх реформ.....	41
Богущ А. Дошкільня в сучасному педагогічному просторі.....	48
Вашуленко М. Проблема перспективності і наступності у мовленнєвому розвитку дошкільників і молодших.....	53
Гречин І. Організація статево просвітницької роботи у дошкільних закладах Німеччини	59
Зрожевська А., Потоцька Т. Пропедевтика навчання грамоти у роботі з дошкільниками.....	65
Карпова Э. Проблема качества подготовки специалистов в высшей школе и его мониторинга.....	69
Кот Н. Про сучасні підходи до екологічного виховання дошкільників.....	75
Мельничук О. Теоретико-методичні засади педагогічного стимулювання морального вибору дошкільників.....	80
Мустафаева З. Особенности организации взаимодействия семьи и дошкольного учебного заведения в процессе воспитания дошкольников.....	86
Нечай С. Музично-педагогічна підготовка педагогів системи дошкільної освіти: сучасний погляд на проблему.....	91

Онопрієнко В. Менеджмент екологічної освіти: компетентність керівництва і студентське самоуправління.....	98
Старжинская Н. Игрушка как отражение культуры нации в воспитании детей.....	105
Томіч Л. Організація корекційно-розвивального середовища для дітей з порушенням мовлення в умовах дошкільного навчального закладу колекційної-розвивальної спрямованості.....	108
Трубник І. Підготовка майбутніх вихователів до здійснення освітньої проектної діяльності екологічної.....	115
Шапран Ю. Концептуальні підходи до створення інноваційного освітнього середовища.....	121
Шелестова Л. Теоретичні підходи щодо формування картини світу старших дошкільників....	125
Шулигіна Р. Педагогічні аспекти формування професійного іміджу майбутнього педагога-вихователя дошкільного закладу.....	132
<i>Психологія</i>	
Барабашук Г. Аналіз соціальної ідентичності у молодіжному середовищі.....	138
Кононко О. Цілісне світобачення дошкільника як життєвий орієнтир.....	143
Кузьменко В. Технологія розвитку індивідуальності дитини 3-7 років: на шляху інновацій....	151
Нечитайло Т. Зміни в афективно-когнітивній сфері підлітків, пов'язані зі становленням образу фізичного Я.....	156
Раджабова С. Ідентифікація зі значущими дорослими як важливий механізм формування психіки суб'єкта (психодинамічний підхід).....	160
Святка О. Врахування особливостей опорів суб'єкта в процесі діагностико-корекційної роботи в групі активного соціально-психологічного навчання.....	165
Ханецька Т. Діалогічна спрямованість професійного спілкування психолога.....	170
<i>Наші автори</i>	176

4. Косымова А. Н. Изучение и коррекция представлений об окружающем мире младших школьников с нарушениями интеллектуального развития: Дис. канд. психол. наук. – Иркутск, 2006. – 193 с.
5. Куликовская И. Э. Эволюция мировидения детей дошкольного возраста и ее педагогическое сопровождение: Дис. докт. пед. Наук. – Ростов-на-Дону, 2002. – 450 с.
6. Леонтьев А. Н. Образ мира. // Избранные психологические произведения. – М., 1983.
7. Смирнов С. Д. Миры образов и образ мира. // Вестник МГУ. Серия 14, 1981. – № 2.
8. Снянский Д. Картина мира как моделирующая система культуры //
9. Щуркова Н. Е. Классное руководство: игровые методики. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 224 с.
10. Яссман В. П. Образ мира личности: этническая картина мира: монография / В. П. Яссман. – Хабаровск: Изд-во ДВГУПС, 2005. – 104 с.

Одной из важных задач дошкольного образования является формирование у детей картины мира - образа природного, предметного, социального окружающей среды и внутренней жизни человека. Одним из способов решения этой проблемы является обогащение содержания познавательной деятельности, использования соответствующих методов обучения и воспитания, специальная организация деятельности. Автором теоретически обоснована и разработана методика ознакомления старших дошкольников с окружающим миром, которая способствует формированию у них целостной картины мира.

Ключевые слова: картина мира, старшие дошкольники, содержание познавательной деятельности, методы стимулирования познавательной деятельности, организация познавательной деятельности.

One important task is the formation of pre-school education for children picture of the world - the image of natural, substantive, social, environmental and domestic life. One way to solve this problem is to enrich the content of cognitive activity, use of appropriate methods of training and education, special organization activities. The author theoretically grounded methodology and senior under review with the external world, which contributes to a holistic picture of their world.

Keywords: picture of the world, older preschool children, the content of cognitive activity, methods to stimulate cognitive activity, cognitive activity.

УДК 373.211.24

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Раїса Шулигіна
Київ

У статті розкривається сутність поняття «імідж», розглядаються педагогічні аспекти формування професійного іміджу майбутнього фахівця дошкільного закладу та підкреслюється значущість цього феномену для подальшого розвитку теорії пізнання та теорії соціальних взаємовпливів.

Ключові слова: імідж, професійно-педагогічний імідж, образ, педагог, вихователь, особистість, дошкільний заклад, самовдосконалення.

Суттєві зміни в підході до розвитку вищої освіти, які відбуваються останніми роками на вітчизняному науковому просторі, вплинули не лише на орієнтаційні та світоглядні концепції у навчанні та вихованні, а призвели також до виникнення нових потреб суспільства в питанні надання освітніх послуг, перегляду вимог щодо

професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Останнім часом психолого-педагогічна наука, інноваційна педагогіка постійно приділяє увагу питанням самоосвіти, самодіяльності, самовдосконалення та самовизначення особистості, покладаючись усе більше на прагнення людини створити себе через свою професію, через побудову життєвої стратегії і планування професійної діяльності. Таке прагнення має виступити основним завданням професійної освіти майбутніх педагогів-вихователів дошкільних закладів. Залучення студентів до створення в уяві образу майбутньої професії (результату професійної підготовки) може стати спонукальною силою, перетворитись у цілеспрямоване формування іміджу, справити емоційно-психологічний вплив на особистість, визначити їх прагнення і вчинки.

Професійно-педагогічний імідж – явище цікаве для педагогічної психології та педагогіки вищої школи у світлі нових вимог, які висувуються до педагога та студента в демократичному суспільстві, де на першому місці стоять гуманістичні цінності: цінність особистості, її моральних норм і вільного розвитку.

Мета даної роботи полягає в аналізі педагогічних підходів щодо формування професійного іміджу майбутнього фахівця дошкільного закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування професійного іміджу широко представлені як у зарубіжних, так і у вітчизняних психолого-педагогічних дослідженнях, в яких наголошується на винятковій її важливості у процесі підготовки майбутніх педагогів та їх подальшій фаховій діяльності. Проте, теоретичний аналіз наукової літератури засвідчив: по-перше, оскільки інноваційна практика функціонування ринку освітніх послуг на рівні вищої школи значно випереджує розвиток наукової теорії управління ним, то кваліфікаційні вимоги до випускників, які здебільшого визначають її цілі, зміст і форми організації, до теперішнього часу не передбачають оволодіння ними діяльністю щодо створення свого позитивного професійно-педагогічного іміджу; по-друге, сама проблема формування професійно-педагогічного іміджу майбутніх фахівців дошкільних закладів дотепер не стала предметом спеціального науково-педагогічного дослідження і, по суті, в межах теорії та методики професійної освіти ще не знайшла свого належного теоретичного обґрунтування і відповідного методичного забезпечення.

Таким чином, питання формування професійного іміджу набувають все більшої значущості, оскільки саме цей феномен охоплює як внутрішні складові особистості (прагнення, інтереси, досвід), так і зовнішні аспекти діяльності фахівця (вплив на оточуючих, відтворення соціальних стереотипів, інтерактивний двобічний зв'язок із суспільством).

Поняття «імідж» в останні роки міцно увійшло до словника сучасної людини. *Імідж* – (у перекладі з англ. – «образ») – це цілісне уявлення про об'єкт, яке залишається у свідомості людей, в їх пам'яті.

У зарубіжних наукових джерелах поняття «імідж» співвідносять із такими поняттями, як «Я-концепція», «Я-образ», дослідженням яких займались Р. Бернс, У. Джемс, А. Маслоу та інші. В основі даних понять знаходиться не що інше, як образ, уявлення. Зв'язок «Я-концепції» та особистісного іміджу розглядали О. Боровський, Б. Зейгарник, Ч. Кулі, Л. Мар'яненко, М. Мольц та інші науковці. На їхню думку, розвиток «Я-концепції» є значним етапом внутрішньої психічної роботи щодо створення технології особистості, персональної привабливості, прийняття себе, налаштування на позитивне ставлення до себе і оточуючих [1, 33-34].

Проблема формування іміджу також знайшла відображення в багатьох роботах сучасних науковців, зокрема М. Апраксина, В. Беніна, О. Бекетова, Л. Волович, О. Газмана, Н. Гузій, В. Горчакова, П. Гуревич, Л. Жарикова, О. Калюжного, Ф. Кузіна, Кузьміної, Г. Почепцова, Г. Сагач, В. Сластьоніна, Л. Соколової, В. Шепеля, В. Черепанової, І. Щуркової та інших. Проте незважаючи на значну увагу вчених у

галузі педагогіки та дошкільного виховання до означеної проблеми, все ж окремі її кардинальні питання залишаються нерозв'язаними.

Розгляд професійного іміджу майбутніх фахівців дошкільної освіти як чинника ефективної професійної діяльності призводить до необхідності більш глибокого аналізу поняття «імідж». Проблема іміджу почала розроблятися в науці достатньо недавно, в середині ХХ століття, а саме поняття «імідж» імпортоване в педагогіку з галузей реклами, менеджменту і політології. Тракткування поняття «імідж» тісно пов'язане з поняттями образу людини, враження або уявлення про нього, з тим, як він уявляє себе з усіх позицій. Наявність іміджу – явище символічної природи, що містить та передає певну інформацію про людину з метою впливу на оточуючих, зокрема, інформацію про те, яка поведінка відносно носія іміджу прийнятна, якої поведінки можна чекати від нього самого та яку соціальну роль він виконує. Ця позиція знайшла підтвердження в працях П. Берда, який визначає імідж як «загальне враження, яке ви справляєте на оточуючих. Воно складається з того, як ви представляєте свої ідеї, як поведетеся в суспільстві, як одягаєтеся, що говорите і що робите...» [2, 65-67]. Слушним, на нашу думку, є його зауваження стосовно того, що імідж повинен міцно базуватися на внутрішній сутності людини, бути її відображенням.

Таким чином, імідж людини є те, що орієнтоване на сприйняття іншими людьми в його безпосередньому оточенні та адресоване ним як повідомлення про свій статус, професійну роль, унікальні риси і якості особистості. Цілеспрямовані наукові дослідження на сучасному етапі надали можливість виокремити нову галузь педагогічної науки – педагогічну іміджологію, яка має на меті вивчення закономірностей та сутності процесів формування педагогічного іміджу в контексті професійної соціалізації фахівців у сфері освіти та професії іміджмейкера.

Соціологи розглядають імідж як зовнішній образ, який створює суб'єкт з метою викликати певне враження, відношення інших людей до себе [9, 97]. Психологи сприймають імідж: як цілеспрямовано сформований образ особистості, що виділяє певні ціннісні характеристики, покликаний справити емоційно-психологічний вплив на кого-небудь; як сукупність зовнішніх і внутрішніх характеристик особистості, яка формується в процесі саморозвитку і соціалізації, спілкування і діяльності, містить систему ролей, які людина грає у своєму житті, доповнюється рисами характеру, інтелектуальними особливостями, зовнішніми даними, одягом та ін. [7, 134-135].

Таким чином, в філософії, соціології і психології імідж розглядається як складний феномен, який об'єднує різноманітні фактори (спадковість, середовище виховання, особистісна активність людини), це інтегрована цілісність біогенних, соціогенних та психогенних елементів.

Ми поділяємо думку авторів, які співвідносять поняття «імідж» з поняттям «персона». Так, П. Гуревич імідж і персоніфікацію вважає синонімами, з яких більш узагальненим є імідж [4]. Створення іміджу – це підкреслення особистої індивідуальності, свідомого вибору певного образу. У педагогіці імідж розглядається як емоційно забарвлений стереотип сприйняття образу педагога-вихователя в свідомості вихованців, колег, батьків, соціального оточення. Причому при формуванні іміджу, реальні якості об'єднуються з тими, які приписує педагогові оточення. Теорія та практика іміджу в системі освіти суттєво розкриває питання про те, якими якостями та ознаками повинні володіти учасники педагогічного процесу для самоствердження в суспільстві. За результатами багатьох наукових досліджень професійного іміджу педагога, вихідною позицією при цьому постають реальні люди зі своїми потребами, цінностями, думками та прагненнями [6, 140-144; 8, 12-19].

За даними О. Володарської [3, 40-42] і М. Піскунова [5, 5-9] окремі якості є найбільш значущі для професійної педагогічної діяльності. До них можна віднести: ввічливість, вдумливість, вихованість, ерудованість, передбачливість, уважність, витримку, гнучкість поведінки, гуманність, щирість, діловитість, дисциплінованість,

скромність, тактовність, культуру мови, прагнення до самовдосконалення, почуття гумору та інші.

За суттю це всі ідеальні ціннісно-особистісні особливості людини. Тому важливо погодитись з авторами у тому, що всі вони є значущими для формування іміджу педагога. Можна припустити, що серед них провідними виступають: культура мови, гнучкість поведінки, справедливість, почуття гумору, відповідальність, передбачливість, впевненість, емоційна стійкість, емпатійність, самоконтроль.

Враховуючи достатньо великий перелік якостей ми зробили спробу їх систематизувати. До ознак *особистісного спрямування*, виходячи зі специфіки педагогічної діяльності та наших попередніх досліджень, можна віднести: інтелектуальний потенціал, цілеспрямованість, рішучість, емоційність, силу волі, відвертість, наявність почуття гумору, оптимізм, інтуїцію в ухваленні рішень; до ознак *професійно-спеціалізованих* відносимо володіння ораторським мистецтвом, уміння уникати конфлікти, уміння сперечатися, відповідність обіцянок вчинкам, хазяйновитість, працьовитість, відкритість в спілкуванні, вміння взаємодіяти з органами влади, вміння підбирати і керувати кадрами, професійний досвід; *соціально визначені* ознаки об'єднують популярність, респектабельність, частоту згадування в засобах масової інформації, правильний спосіб життя, прихильність до спорту, сімейність, зовнішній вигляд, матеріальне благополуччя; щодо *технологічних* ознак, які можуть відобразити різні прийоми та методи, то варто зазначити, що вони й до теперішнього часу залишаються недостатньо вивченими і уточненими.

На наш погляд, поза увагою дослідників іміджу залишається також його особистісний аспект, оцінка значимості, створення якої відбувається в рефлексії культури професійної діяльності педагога. Ситуативна тривожність, страх показатися смішним, виявити свою некомпетентність, бути негативно оціненим уповільнюють процеси творчого саморозвитку як педагога, так і вихованця. Без розвиненої внутрішньої рефлексії, усвідомлення витоків свого негативного переживання педагог не може переключитися на світ іншої людини (колеги, дітей, батьків), побачити їх проблеми своїми очима. В педагогічній діяльності індивідуальний імідж учителя – це умова, засіб становлення індивідуальності обох суб'єктів навчання. Таким чином, імідж в сучасній науці розглядається як відносно постійна категорія. Визначаючи, яким повинен бути індивідуальний імідж майбутнього педагога-вихователя, здатного реалізувати завдання становлення особистості дитини та враховуючи зазначене вище, відмітимо, що це має бути високоморальна особистість з гуманістичними рисами, які виявляються в його поведінці, вчинках, мові, в професійній діяльності, зовнішньому вигляді та ін.

З точки зору педагогіки, імідж цілеспрямовано сформований, інтегральний образ, обумовлений відповідністю внутрішніх і зовнішніх якостей суб'єкта, призначений забезпечити гармонійний взаємовплив цього суб'єкта з навколишнім світом. Являючи собою систему взаємопов'язаних характеристик фахівця, імідж стає засобом вирішення особистих і професійних проблем.

В. Шепель під іміджем вбачає образ людини, його «Я» представлений світу [10, 11]. Як бачимо, автор співвідносить поняття «імідж» з поняттям «образ». Нам імпонує така точка зору автора, яка підкреслює цілеспрямованість створення образу, що включає в себе як зовнішні, так і внутрішні характеристики особистості і спрямованого на вирішення особистих і професійних задач. Більшість дослідників відмічають, що сучасний імідж складає частину культури ділового спілкування. В ньому зацікавлені представники будь-якої публічної професії, у тому числі й педагогічної. Разом з тим не всі майбутні спеціалісти мають уявлення про те, як сформулювати свій індивідуальний імідж.

У контексті нашої теми індивідуальний імідж майбутнього фахівця дошкільного закладу – це система особистісних якостей (толерантність, тактовність,

доброзичливість, любов до дітей, рефлексивність, емпатія та ін.) і психологічних засобів (вербальних і невербальних, способів спілкування, позицій, ролей), до яких цілеспрямовано звертається майбутній педагог з метою створення власного позитивного іміджу у процесі вивчення фахових дисциплін.

Індивідуальний імідж як динамічна характеристика, яка знаходиться в постійній взаємодії суб'єкта – власника іміджу – з оточенням (соціальним, природним, культурним), формується і розвивається в процесі професійної діяльності та безперервного самовдосконалення. Зрозуміло, що процес самовдосконалення у цьому напрямі потребує певних особистих зусиль, матеріальних затрат, але ми переконані, що це матиме благодатну віддачу.

Самовдосконалення педагога-вихователя дошкільного закладу, за нашим переконанням, має базуватися на таких принципах:

– *Комплексність*. Відпрацювання усіх елементів зовнішності в комплексі, оскільки на тлі однобоких зрушень одразу помітні не доопрацювання в іншому аспекті. Наприклад, педагог-вихователь, що дбає про свій зовнішній вигляд, отримує чудові результати (елегантний костюм, зачіска, майстерний макіяж тощо). Водночас, якщо він не володіє своїм голосом (говорить голосно або дуже тихо), неадекватно використовує невербальні засоби комунікації, то досить швидко зачарування таким педагогом розсіюється.

– *Індивідуалізація* (індивідуальний стиль, імідж, своєрідність жестикуляції, міміки, голосу, постави, тобто все те, що відрізняє одного педагога від іншого).

– *Самовдосконалення*. Не зупинятись на досягнутому, знаходитися в постійному русі уперед, прагнути вершин майстерності. Навчатись «дивитися на себе з боку» і адекватно оцінювати себе.

– *Дотримання* постійності у вияві ознак у зовнішності педагога. Іншими словами, взявши на себе роль вихователя, педагог має пам'ятати про це щохвилини і демонструвати її через свою зовнішність незалежно від того, чи знаходиться він у безпосередньому контакті з вихованцями чи ні.;

– професійної культури (інтелігентність, педагогічна етика, толерантність, педагогічний такт, емоційна стійкість, нездатність зашкодити психіці дитини поглядом, жестом, мімікою, тоном мовлення та ін.).

– *Концентричність*. Передбачає, що кожне нове вміння, яке розвиває вчитель і яке поступово трансформується у звичку, має базуватися на попередніх надбаннях, знаннях, уміннях і навичках та перебувати у безпосередньому зв'язку.

– *Активність* полягає в тому, що процес самовдосконалення – наслідок власної активності та ініціативи.

– *Цілісність* – означає перехід від роботи з елементами та системними компонентами до системи в цілому. Вдосконалюючи складову зовнішності, педагог паралельно вдосконалює техніку саморегуляції, взаємодії з вихованцями, застосовуючи набуті вміння на практиці. Це дає змогу підняти рівень педагогічної техніки в цілому, що, безумовно, вплине на рівень зростання педагогічної майстерності.

– *Єдність* особистісного і дійового, що передбачає самовдосконалення в умовах певної діяльності особистості. Без цього неможливо отримувати нові імпульси розвитку (генеральна ідея педагогічної майстерності, за словами Е. Барбіної, – дослідника феномена педагогічної майстерності).

– *Перспективність* – бачення близької і далекої перспективи, робота на завтрашній день, що стимулює сьогоднішню діяльність щодо самовдосконалення.

Створення іміджу фахівця дошкільного закладу – це тривалий і складний процес, успішність якого залежить не лише від умов та технологій формування, але й, передусім, від власного уявлення педагога про самого себе. У дітей дошкільного віку привабливий педагог-вихователь асоціюється з поняттями «добрий», «привітний», «лагідний», «інтелігентний», «справедливий», «сучасний» та ін. Тому

можна стверджувати, що імідж – це не самоціль, не огранка, яка маскує істинне обличчя людини, це сукупність усіх характеристик, завдяки яким фіксуються кращі особистісні та професійні якості «носія іміджу» та які впливають на ефективність його професійної діяльності.

Подальші дослідження потребують суттєвих перетворень, наукової інтерпретації і практичних дій в розробці системи роботи з формування позитивного професійного іміджу майбутнього педагога-вихователя дошкільного закладу ще в період навчання. Це стосується системи цінностей особистості, її світогляду та професіоналізму, що зможуть знайти вияв через зовнішній вигляд, мову, стиль спілкування з оточуючими. Тому вважаємо, що одним із завдань вищих навчальних закладів нашої країни має бути спрямованість педагогічної діяльності на усвідомлення студентами необхідності створення та формування власного іміджу у процесі вивчення фахових дисциплін.

Література:

1. Архипова С. Іміджеві та самоактуалізуючі характеристики у професійній діяльності педагога / Архипова С., Ніколаєску І. // Імідж сучасного педагога. – 2009. – № 2-3. – С. 33-34.
2. Берд П. Подай себя! Эффективная тактика улучшения вашего имиджа / П. Берд; пер. с англ. Т. А. Сиваковой. – М.: Амалфея, 1997. – 208 с.
3. Володарская Е. А. Социально-психологический анализ научной школы в имиджологии // Имиджология-2005: феноменология, теория, практика: Материалы Третьего международного симпозиума / Е. А. Володарская. – М.: РИЦ АИМ, 2005. – С. 40-42.
4. Кон И. С. В поисках себя: Личность и ее самосознание / И. С. Кон. – М.: Политиздат, 1984. – 335 с.
5. Пискунов М. С. Имидж образовательного учреждения: структура и механизмы формирования // Мониторинг и стандарты в образовании / М. С. Пискунов. – 1999. – № 5. – С. 5-9.
6. Русская Е. Н. Имидж современного педагога // Мир образования / Е. Н. Русская. – № 10. – М.: Просвещение, 1995. – С. 90-159.
7. Сучасний словник іншомовних слів / Уклали: О. І. Скопенко, Т. В. Цимбалюк. – К.: Довіра, 2006. – 789 с.
8. Філіппова І. Ю. Психолого-педагогічне навчання як спосіб корекції Я-образу вчителя // Практична психологія та соціальна робота / І. Ю. Філіппова. – К., 2005. – № 4. – С. 12-19.
9. Философский энциклопедический словарь. – М.: Советская энциклопедия, 1989. – 814 с.
10. Шепель В. М. Имидж // Воспитание школьников / В. М. Шепель. – 1997. – № 1. – С. 40-44.

В статтєе раскрывается суть понятия «имидж», рассматриваются педагогические аспекты формирования имиджа будущего специалиста дошкольного учреждения, и подчёркивается значение этого феномена для дальнейшего развития теории познания и теории социальных взаимовлияний.

Ключевые слова: имидж, профессионально-педагогический имидж, образ, педагог, воспитатель, дошкольное учреждение, самоусовершенствование.

The article under consideration deals with the concept of the «image», emphasizes the pedagogical aspects of image formation of future specialist of the pre-school institutions and points out the importance of this phenomenon for the further development of the epistemology and the theory of mutual influence.

Key-words: image, professional and pedagogical image, teacher, educator, preschool, institution, self-improvement.